
mededelingenblad van het SINT JOZEFKOOR

JAARGANG 3 no 6 oktober 1993

Redactie:

Wim van Hugten
Anthony Verhofstad

ROOSTER DAMES + HEREN

- ma 1 nov Allerheiligen 619 (all) in toog 19.00 u
za 6 nov rep
zo 7 nov H.Willibrordus intr. Statuut 445. grad.
Venite 298. off. Veritas 483.
comm. Domine 515
za 13 nov rep. in blokhut aan de Heezerweg
i.v.m. weekend jeugd
zo 14 nov T.P.A. XXXIII (all)
auto's gewenst i.v.m. vervoer jeugd
naar Helmond en terug. (Anthony
vraagt koorlieden). 's Middags is
iedereen van harte uitgenodigd om de
musical. die in dit weekend is
ingestudeerd. te komen bekijken.
Aanvang 15.00 uur. Blokhut Heezerweg.
za 20 nov rep
zo 21 nov Ceciliafeest. Laatste zondag van het
jaar: Christus Koning 388 (all)
mis in toog. (motet: Jesu Rex)

za 27 nov rep
 zo 28 nov Tempus Adventus I JAAR B (all)
 za 4 dec rep
 zo 5 dec T.A. II (all)
 za 11 dec rep
 zo 12 dec T.A. III (all)
 za 19 dec rep
 zo 20 dec T.A. IV (grad) 's middags kerstviering
 door en voor allen (gr. 1 en 2.
 sopranen, dames en heren)
 progr.: kerstrepertoire - kerstspel
 plaats: St. Jozefkerk?
 vr 24 dec Kerstavond (in toog)
 21.15 u Kerstliederen - Kerstspel
 22.00 u Nachtmis (all)
 Mis van Bvrd
 za 25 dec Daomis (all) in toog
 Mis van Bvrd
 zo 26 dec Sancte Familiae (51) grad.
 za 1 januari geen repetitie

ROOSTER SOPRANEN

ma 1 nov Allerheiligen in toog 19.00 u
 za 6 nov rep
 zo 7 nov rep en mis
 vr 12 nov - za 13 nov - zo 14 nov weekend
 blokhu
 za 20 nov rep
 zo 21 nov rep en mis in toog Christus Koning
 (motet: Jesu Rex)
 za 27 nov rep
 zo 28 nov rep en mis advent Rorate Caeli
 za 4 dec rep
 zo 5 dec rep en mis advent Rorate Caeli
 za 11 dec rep
 zo 12 dec rep en mis advent Rorate Caeli

za 19 dec rep
zo 20 dec rep en mis advent Rorate Caeli. 's mid-
dags kerstviering door en voor allen
(gr. 1 en 2, sopranen, dames en heren)
progr.: kerstrepertoire - kerstspel
plaats: St. Jozefkerk?
vr 24 dec Kerstavond (in toog)
21.15 u Kerstliederen _ Kerstspel
22.00 u Nachtmis (Mis van Bvrd)
za 25 dec geen mis voor sopranen
zo 26 dec geen mis voor sopranen
za 1 januari geen repetitie

Bij gelegenheden waarbij de toog gedragen wordt,
is geconstateerd dat er veel vuil zijn en dus aan
een wasbeurt toe zijn.

Wasvoorschrift toogen:

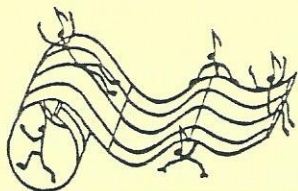
op 30° wassen en nat ophangen!

Wijnactie

Ook dit jaar wordt weer een wijnactie gehouden, en
wij hopen op een herhaling van het vorig jaar,
toen de actie een groot succes werd.

Vanaf het Ceciliafeest zal de voortreffelijke
Saint Joseph weer verkrijgbaar zijn. U doet toch
ook weer uw best om zoveel mogelijk SAINT JOSEPH
aan de man te brengen? Nadere informatie volgt.

Ontspanning

We zijn met de sopranen naar Bobbejaanland geweest. Om half negen vertrokken we met twee bussen en slecht weer, maar met een goed humeur.

Toen we er waren moesten we ongeveer 10 minuten wachten voor we naar binnen mochten. We gingen met zijn allen naar de Python en Indiana River en niet te vergeten de show waar gedanst werd. Verder het eten van fricandel of croquet met friet.

Op weg naar huis regende het nog steeds, maar ondanks dat hebben we allemaal een heel fijne dag gehad.

Tom van Veghel

Aan de sopranen en kinderen van oraad 1 en 2

In het weekend van 12-13-14 november gaan we weer op kamp. Het is ons tweede St. Jozefkamp voor al de kinderen. We gaan naar de blokhut "Den Donckelaar" in Someren. In dit weekend gaan we aan een musical werken. Deze zullen we op zondagmiddag om 15 uur aan ouders en belangstellenden opvoeren.

Zo'n weekend belooft weer een fijne gebeurtenis te worden, met samen decor maken, zingen, instrument bespelen en samen de natuur in.

Vrijdagmiddag om 17 uur worden de kinderen in de blokhut verwacht, het adres is: Doncksedreef 1 in Someren. Deze ligt op de weg tussen Someren en Heeze.

We hopen dan dat iedereen ook mee gaat. In het programma wordt rekening gehouden met het feit, dat er kleintjes en groten zijn. Er is voldoende leiding en dus opvang voor iedereen die misschien voor het eerst zonder hun ouders weg gaan. Er zal serieus op toegezien worden, dat iedereen voldoende nachtrust krijgt.

Aanmelding en betaling

De kosten voor dit weekend bedragen f 20,00 per kind. (Voor het tweede kind uit een gezin f 10,00 en voor het derde kind f 5,00).

Om precies te weten wie er dit weekend mee gaan, kunnen de aanmeldingsformulieren en betaling voor donderdag 4, of zaterdag 6 november gedaan worden bij de desbetreffende docent.

Vervoer

De kinderen worden op vrijdagmiddag om 17.00 uur bij de blokhut verwacht. De ouders dienen zelf voor vervoer te zorgen. (brengen en ophalen).

Zakgeld en snoep zijn niet nodig. Wel dient er voor een lunchpakket gezorgd te worden voor vrijdagavond om 18.00 uur. Dure spullen zoals horloges en fototoestellen gaan op eigen verantwoording mee.

Bagage

Muziekinstrumenten: o.a. blokfluit, klarinet, viool, dwarsfluit etc.. i.v.m. samen musiceren.
Lunchpakket, luchtbed evt. pomp, slaapzak, nachtkleding, ondergoed, sokken, zakdoeken, trui, lange broek, toiletpullen (zeep, kam, washandje, tandenborstel en tandpasta), theedoek, handdoek en regenkleding.

De ontspanningscommissie

Diastematische schrift

Vanuit onze kennis van de notenbalk is het misschien moeilijk te begrijpen, dat men niet eerder op het idee kwam om lijnen te gebruiken om daarmee hoogteverschillen aan te geven. Het ligt nu zo voor de hand. Het is misschien ook zo gegaan met de uitvinding van het wiel. Opeens is het er en niemand snapt waarom er niet eerder aan gedacht is.

Vreemd is wel, dat men na deze ontdekking niet meteen overging tot een echte met inkt getrokken lijn. Maar het principe was er en zou nooit meer verdwijnen.

Om de neumen duidelijker te kunnen plaatsen, veranderde men de streepneumen in puntneumen. De custos of index verscheen aan het eind van een regel. Deze gaf aan wat de eerste noot van de volgende regel was.

Eén lijn bleek onvoldoende, dus trok men een tweede, een kwint boven de eerste. De eerste werd de rode f-lijn, de tweede de gele of groene c-lijn. Daarna kwam een derde tussenlijn, de a-lijn en een vierde d-lijn. Guido, zangleraar te Arezzo, een Franse Benedictijn, propageerde de vierlijnige balk, tertswijze gerangschikt met lettersleutel of met bepaalde kleuren en met custos. In 1026 of 1028 legde hij "zijn" systeem uit in Rome, ten overstaan van de paus.

Door de invoering van de notenbalk moest men de oorspronkelijke tekens wat wijzigen.

- De punctum was als hij op de lijn stond nauwelijks te zien. Daarom groeide deze van een punt tot een dikker noot. • • •

- De virga was op de notenbalk ook lastig te bepalen. Daarom werd het boveinde wat verdikt. / / / /

- Het verschil tussen punctum (als lage noot) en virga (als hoge noot) verviel omdat de notenbalk het verschil in laag en hoog al aangeeft. Vandaar dat alle alleenstaande noten als punctum worden geschreven.

Zo werden de volgende neumen in de loop van de tijd aangepast:

podatus	✓	✓	└	└
clivis	∧	∩	∩	∩
climacus	/.	/.	/.	/.
scandicus	.. /	.. /	.. /	.. /
torculus	✓	~	~	~
porrectus	∨	∨	∨	∨

Guido van Arezzo is ook degene geweest, die ons de huidige notennamen heeft gegeven. Om zijn leerlingen de verschillende intervallen goed in het geheugen te prenten, gebruikte hij de melodie van de hymne "Ut queant laxis". Elk halfvers van deze hymne begint telkens met een hogere noot. De eerste lettergrepen van elk halfvers, ut..., re..., mi..., fa..., sol..., la..., verdrongen de vroegere alfabetische notennamen.

UT que-ant laxis REsonáre fibris MI-ra gestó-rum FAmuli
tu-ó-rum, SOLve pollú-ti LABi-i re-átum Sancte Io-ánnes.

Dit notenschrift, dat door een tijdgenoot van Guido "muzikale" neumen genoemd werd, verspreidde zich in enkele jaren door heel Zuid- en West-Europa.

De domschool van Luik was een van de eersten met de nieuwe zangboeken. Utrecht is niet veel later geweest. De abdij van Egmont had in ±1105 het boek van Guido, waarin hij zijn nieuwe notatie uiteenzette. In Zwitserland en in de Rijnstroken en vele Duitse landen hield men zich nog lang aan het vertrouwde neumenschrift. (in sommige plaatsen zelfs tot in de 15e eeuw). Voor de koorzanger veranderde er trouwens nog helemaal niet veel. Die bleef van buiten leren. De kostbare zangboeken, nu dus eventueel met notenbalk, waren voor de koorleiders.

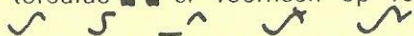
De grote verdienste van Guido van Arezzo is dat hij, door het perfectioneren van het notenbalksysteem, het Gregoriaans definitief veilig heeft gesteld voor de toekomst. Een ander voordeel van de notatie is, dat men nu de mogelijk had om meerstemmige muziek te noteren.

Als men echter het oude neumenschrift in brede kring verlaat, zijn daar ook nadelen aan verbonden.

Het mondeling onderwijs werd minder. Niet meer de koorleider met zijn chironomie, zijn fijne stemnuanceringen en voordracht stonden centraal, maar het grote koorboek waar de zangers zich om schaalden. Het was voortaan gemakkelijker om nieuwe composities te noteren en te verbreiden. Voorwaar geen vooruitgang, omdat het meeste wat gemaakt werd een voorbeeld was van wansmaak en onmuzikaliteit.

Door de aanpassing van de neumen op de notenbalk gingen de fijne ritme-aanduidingen verloren.

Zo werden ✓ en ✓ op de notenbalk beide weergegeven als , terwijl bij de tweede podatus de eerste noot verlengd was.

Zo kan de torculus er voorheen op verschillende manieren hebben uitgezien:

De melodische intervallen werden door de nieuwe notatie zo exact mogelijk aangegeven, de eigenheden en verklarende kleinigheden gingen daarmee verloren.

